

ERSTA
SKÖNDAL
HÖGSKOLA

S:t Lukas utbildningsinstitut

Utbildningsplan för Handledar- och lärarutbildning i psykoterapi 45 hp

Study programme in supervision and teaching in
psychotherapy
45 ECTS

Fastställd av Utbildnings- och forskningsstyrelsen
2009-04-23

<p style="text-align: center;">Handledar- och lärarutbildning i psykoterapi 45 hp</p> <p style="text-align: center;">Study programme in supervision and teaching in psychotherapy</p>	
Omfattning:	45 högskolepoäng (45 ECTS) under en tvåårsperiod
Nivå:	Avancerad / Advanced level
Fastställande:	Fastställd av Utbildnings- och forskningsstyrelsen 2009-04-23
Ikraftträdande:	Höstterminen 2009
Ansvarig institution:	S:t Lukas utbildningsinstitut, Ersta Sköndal högskola
Behörighetskrav	<p>Legitimation som psykoterapeut med psykodynamisk inriktning Minst två års erfarenhet av psykoterapeutiskt arbete efter legitimation Möjlighet till eget handledningsuppdrag under utbildningstiden</p> <p>Urval till utbildningen Sökanden som uppfyller de formella kriterierna genomgår två intervjuer. Med ledning av ansökan samt intervjuerna väljs de mest meriterade sökanden ut av kursledningen.</p>
Utbildningsbevis	<i>Ger behörighet att undervisa och handleda på universitet- och högskolenivå.</i>

Utbildningens lärandemål

Kunskap och förståelse

Den studerande ska efter genomgången kurs:

- ha kunskaper i olika teorier om handledning, etik och relevant lagstiftning
- ha kunskaper om olika pedagogiska teorier och modeller
- ha kunskap om lärandeprocesser i handledning och undervisning och kunna förstå vad som leder till respektive hindrar förändring

Färdighet och förmåga

- ha sådana fördjupade kunskaper och färdigheter som fordras för att självständigt kunna bedriva handledning och undervisning inom grundläggande psykioterapiutbildning 60 hp och psykioterapeututbildningen 90 hp samt handleda personal med psykioterapeutiska arbetsuppgifter
- kunna analysera och integrera handledarens två funktioner, ”psykioterapeut” och ”pedagog” och därmed bidra till ett emotionellt lärande hos psykioterapeuten
- kunna bedöma kompetens och lämplighet hos studenter i utbildningshandledning

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- att kontinuerligt analysera, pröva och beakta etiska frågeställningar i arbetet som handledare och psykioterapeut
- ha lyhördhet för existentiella frågor
- kunna analysera psykioterapi och handledning utifrån ett genusperspektiv
- på ett fördjupat sätt kunna analysera skillnader och likheter mellan handledning och psykioterapi
- kunna analysera och hantera organisationens inverkan på psykioterapi och handledning
- att på ett fördjupat sätt kunna analysera och kritiskt granska forskning inom psykioterapifältet samt förmedla denna kunskap i handledningssituationen
- att som handledare ha ett professionellt förhållningssätt grundat på vetenskap och beprövad erfarenhet

Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen syftar till att den studerande skall förvärva sådana kunskaper och färdigheter som krävs för att kunna bedriva handledning och undervisning inom ramen för högskolornas psykioterapiutbildningar. Kursen omfattar följande moment:

Handledningens teorier, metoder, etik och juridik	10 hp
Handledningens praktik	15 hp
Pedagogikens teori och metod	5 hp
Pedagogisk praktik	7,5 hp

Livsåskådning med existensfilosofi	2,5 hp
Examensarbete	5 hp

Handledningens teori 10 hp

Seminarierna börjar med ett studium av några grundläggande begrepp och teman såsom kontrakt, ramens betydelse, psykoanalytiska begrepp i handledningssituationen, skapandet av en plattform för handledningsarbetet. Därpå följer seminarier som behandlar handledarens två funktioner; pedagog och psykoterapeut, om vad som är verksamt i handledningssituationen, parallellprocesser i handledning, teorier om såväl individual- som grupphandledningsprocesser samt genusperspektiv på handledning. Kontinuerligt aktualiseras tidigare och pågående forskning inom fältet. Seminarserien avslutas med ett studium av evaluerings- och examinationsmodeller.

Handledningens praktik 15 hp

Parallellt med seminarierna om teori löper tillämpningsmomentet *eget handledningsarbete* samt grupphandledning på det egna handledningsarbetet. Den studerande handleder individuellt eller i grupp personer som har lägst en grundutbildning i psykoterapi eller går i en grundläggande psykoterapiutbildning.

Pedagogikens teori och metodik 5 hp

Lärdelen av utbildningen består dels av seminarier om universitetspedagogik (seminariegruppsundervisning, storgruppsundervisning, olika pedagogiska modeller och examinationens betydelse) dels seminarier om olika tekniska hjälpmedel.

Pedagogisk praktik 7,5 hp

Den pedagogiska praktiken består av att de studerande förbereder och genomför korta seminarier som videofilmas och diskuteras i den egna seminariegruppen. Vidare planerar de studerande tillsammans ett helt undervisningsblock på den grundläggande psykoterapiutbildningen vid utbildningsinstitutet. Varje studerande förbereder och genomför sedan ett eget seminarium inom ramen för detta utbildningsblock. Pedagogisk uppläggning och genomförande diskuteras i den egna seminariegruppen tillsammans med examinator. I en avslutande seminarserie leder den studerande ett fördjupningsseminarium i handledningens teori inför den egna seminariegruppen och en examinator

Livsåskådning med existensfilosofi 2,5 hp

Att utifrån handledningsmaterialet kunna lyfta fram och formulera underliggande existentiella frågor och att utifrån dessa kunna formulera relevanta interventioner som möjliggör utvecklingen av en psykoterapeutisk relation karaktäriserad av respekt för människans religiösa och existentiella frågor.

Examensarbete 5 hp

Den studerande gör en skriftlig sammanfattning och analys av det egna handledningsarbetet. Sammanfattningen presenteras vid ett seminarium och examineras av en extern examinator.

Examination

Obligatorisk närvaro krävs för godkännande på samtliga moment. Utöver obligatorisk närvaro genomförs följande examinationer:

- terminsvis evaluering av det egna handledningsarbetet
- det seminarium som den studerande håller på grundutbildningen i psykoterapi diskuteras i den egna seminariegruppen och examineras av examinator
- i en avslutande seminarierie leder den studerande ett fördjupningsseminarium i handledningens teori inför den egna seminariegruppen och en examinator.

Betyg

Betyg sätts i enlighet med Högskoleförordningen (2006:1053). Betygskalan är Godkänd och Underkänd för samtliga kurser. Betyget fastställs av särskilt utsedd lärare (examinator).

För en student som inte blivit godkänd vid ett ordinarie provtillfälle anordnas ytterligare fem prov inom rimlig tid. Student som underkänts två gånger av samma lärare har rätt att begära att annan lärare utses att bestämma betyg på provet. Framställan om detta skall göras hos prefekten.

Kursen ”Handledt handledningsarbete” är undantagen från denna regel. Handledningen evalueras i slutet av varje termin. Godkänd evaluering på terminens arbete är en förutsättning för att delta i nästa termin. Om studenten inte är godkänd vid terminens slut måste studenten gå om terminen. Studenten kan gå om terminen en gång. Examinator avgör om studenten skall gå i individual- eller grupphandledning.

Tillträdeskrav till högre termin

För tillträde till

- termin 2 krävs att kursen ”Handledt handledningsarbete 1” är godkänd
- termin 3 krävs att kursen ”Handledt handledningsarbete 2” är godkänd
- termin 4 krävs att ”Handledt handledningsarbete 3” är godkänd

Övriga föreskrifter

Studieuppehåll

Då utbildningen inte har statligt utbildningsuppdrag kan studieuppehåll generellt inte beviljas. Om en studerande avbrutit utbildningen men önskar återuppta den när en ny utbildningsgrupp eventuellt startar kan den studerande ansöka hos prefekten om att få påbörja utbildningen och få sina tidigare examinerade kurser tillgodoräknade.

Överklagande

Skrivelse angående överklagande kan ställas till rektor. Den skall vara inlämnad senast tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen skall klaganden ange vilket beslut som överklagas och den ändring av beslut som begärs. Disciplinärenden avgörs av en gemensam nämnd för ESH, Röda Korsets högskola och Sophiahemmets högskola. Nämnden inkluderar en oberoende jurist.

Studieavbrott

Studieavbrott kan vara anmält i förväg av studenten eller konstaterats av högskolan. Studieavbrott innebär att studentens rätt till aktuell utbildningsplats upphör eftersom antagning alltid gäller ett visst kurs- eller programtillfälle.

Avrådan

Den studerandes kursresultat skall kontinuerligt användas i studievägledande syfte i samverkan mellan student/handledare, lärare och kursansvarig. Om tveksamheter råder om en students förutsättningar att fullfölja utbildningen skall det ingående prövas om studenten bör rådas att avbryta utbildningen. Denna avrådan bör göras så tidigt som möjligt i utbildningen och göras av lärare/handledare, kursansvarig i samråd med studenten i fråga.